МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Військове право»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 08 Право
спеціальність – 081 Право
освітня програма – Право

Кафедра права

Силабус склав(ла) доцент кафедри права, к.ю.н., доцент кафедри права Сергій ЗИЦИК

Силабус затверджений на засіданні кафедри права, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.ю.н., доцент Вікторія АНІЩУК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Право», протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Право» к.ю.н., доцент Вікторія АНІЩУК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/1841

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Військове право»

Освітня програма	Право
Галузь знань / Спеціальність	08 Право / 081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 5 (денна); 7 (заочна)
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.ю.н., доцент кафедри права Сергій ЗИЦИК електронна пошта: s.zytsyk@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Метою вивчення навчальної дисципліни «Військове право» є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань щодо теоретико-методологічних і практичних засад військового права України, а також набуття тривких навичок практичного застосування норм військового законодавства для захисту державного суверенітету, забезпечення правопорядку та реалізації прав і соціальних гарантій військовослужбовців в умовах сучасної безпекової ситуації.

Завдання: Завданнями вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретико-методологічних засад військового права, структури й повноважень органів сектору безпеки і оборони, а також опанування правових режимів воєнного стану та мобілізації. Студенти мають навчитися вільно орієнтуватися у військовому законодавстві, правильно кваліфікувати правовідносини під час проходження служби й ефективно застосовувати норми права для захисту соціальних гарантій військовослужбовців, складання юридичних документів та вирішення практичних кейсів з дотриманням вимог Міжнародного гуманітарного права.

2. Компетентності

СК07 — Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
Змістовий модуль 1. Основи військового права України та правове регулювання військового обов'язку і безпеки								
1	Тема 1. Військове право в системі права України.	3/–	3/–	8/11	14/11	МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
2	Тема 2. Правові основи захисту державного суверенітету та національної безпеки.	3/–	3/–	8/11	14/11	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
3	Тема 3. Правовий режим воєнного стану.	3/–	3/–	7/11	13/11	МН1, МН2, МН4, МН6	МО4, МО7	СК07
4	Тема 4. Правове регулювання військового обов'язку, військового обліку та мобілізації.	3/–	3/–	7/11	13/11	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
5	Тема 5. Правові засади проходження військової служби.	3/1	3/1	10/15	16/17	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
Змістовий модуль 2. Правовий і соціальний захист у військовій сфері та відповідальність військовослужбовців								
6	Тема 6. Соціально-правовий захист військовослужбовців та членів їхніх сімей.	3/1	3/1	10/16	16/18	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
7	Тема 7. Військово-медична експертиза та реабілітація: правовий аспект.	3/1	3/1	10/15	16/17	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
8	Тема 8. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність військовослужбовців.	3/1	3/1	10/16	16/18	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
9	Тема 9. Адміністративна та кримінальна відповідальність за військові правопорушення.	3/1	3/1	10/16	16/18	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
10	Тема 10. Міжнародне гуманітарне право (право збройних конфліктів).	3/1	3/1	10/16	16/18	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	СК07
	Разом	**30/6**	**30/6**	**90/138**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН6 — самостійна робота (розв’язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів

виконаних завдань та досліджень.

4. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 16 – Мир, справедливість та сильні інститути

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + модульний контроль (60 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Тема 1. Військове право в системі права України.

1. Поняття, предмет, методи та функції військового права як комплексної галузі права.
2. Система джерел військового права України.
3. Поняття, структура та особливості військово-правових відносин.
4. Суб'єкти та об'єкти військово-правового регулювання.
5. Поняття та значення військового права країн-членів НАТО і процеси гармонізації національного законодавства.

Тема 2. Правові основи захисту державного суверенітету та національної безпеки.

1. Конституційні основи оборони держави та захисту Вітчизни.
2. Воєнна доктрина (Стратегія воєнної безпеки) України: правовий вимір.
3. Структура, склад та правовий статус Сектору безпеки і оборони України.
4. Організаційно-правові засади діяльності Збройних Сил України.
5. Демократичний цивільний контроль над військовою організацією держави.

Тема 3. Правовий режим воєнного стану.

1. Поняття воєнного стану, підстави та нормативно-правовий порядок його введення і припинення.
2. Особливості організації та повноваження військових адміністрацій та військового командування.
3. Правовий статус громадян та юридичних осіб в умовах воєнного стану.
4. Межі та порядок тимчасового обмеження конституційних прав і свобод людини.
5. Правові засади військово-квартирної повинності та примусового відчуження майна.

Тема 4. Правове регулювання військового обов'язку, військового обліку та мобілізації.

1. Структура та зміст військового обов’язку громадян України.
2. Організація військового обліку: правовий статус призовників, військовозобов'язаних та резервістів.
3. Загальна та часткова мобілізація: правові підстави, етапи та порядок проведення.
4. Правові підстави та процедура надання відстрочки від призову під час мобілизації.
5. Юридичний інститут бронювання військовозобов’язаних за підприємствами й органами влади.

Тема 5. Правові засади проходження військової служби.

1. Військова служба як особливий вид державної служби: поняття та види.

2. Правове регулювання прийняття на військову службу за призовом та за контрактом.
3. Порядок присвоєння військових звань, призначення на посади, ротації та переміщення.
4. Правові підстави та особливості надання відпусток військовослужбовцям в особливий період.
5. Юридичні підстави та процедура звільнення з військової служби.

Тема 6. Соціально-правовий захист військовослужбовців та членів їхніх сімей.

1. Конституційні гарантії та система законодавства про соціальний захист комбатантів.
2. Правове регулювання грошового, речового та продовольчого забезпечення військових.
3. Соціальні права, пільги та гарантії для членів сімей військовослужбовців та загиблих (померлих) захисників.
4. Правові підстави та процедура отримання статусу учасника бойових дій.
5. Порядок виплати одноразової грошової допомоги у разі поранення або загибелі військовослужбовця.

Тема 7. Військово-медична експертиза та реабілітація: правовий аспект.

1. Правовий статус та повноваження Військово-лікарських комісій.
2. Порядок медичного огляду та визначення ступеня придатності до військової служби.
3. Юридична процедура та строки оскарження постанов ВЛК у досудовому та судовому порядку.
4. Правове забезпечення діяльності Медико-соціальних експертних комісій щодо встановлення інвалідності.
5. Законодавчі засади медичної, психологічної реабілітації та реінтеграції звільнених військовослужбовців.

Тема 8. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність військовослужбовців.

1. Правова природа та особливості військової дисципліни. Дисциплінарний статут ЗСУ.
2. Види дисциплінарних стягнень, порядок їхнього застосування та оскарження.
3. Правові підстави, строки та порядок проведення службового розслідування у військовій частині.
4. Поняття, умови та види матеріальної відповідальності військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі.
5. Процедура визначення розміру збитків та порядок їхнього стягнення.

Тема 9. Адміністративна та кримінальна відповідальність за військові правопорушення.

1. Поняття та ознаки військового адміністративного правопорушення.
2. Особливості накладення адміністративних стягнень та арешту з утриманням на гауптвахті.
3. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку проходження військової служби (військові кримінальні правопорушення).
4. Юридичний аналіз складів злочинів: непокора, дезертирство та самовільне залишення частини.
5. Кримінальна відповідальність за втрату, викрадення чи пошкодження військового майна.

Тема 10. Міжнародне гуманітарне право (право збройних конфліктів).

1. Поняття, джерела, принципи та сфера застосування Міжнародного гуманітарного права.
2. Правовий статус комбатантів, некомбатантів, військовополонених та цивільного населення.
3. Міжнародно-правові обмеження та заборони щодо методів і засобів ведення війни.
4. Режим захисту поранених, хворих, цивільних об'єктів та культурних цінностей.
5. Інститут кримінальної відповідальності за воєнні злочини на національному та міжнародному рівнях.

8. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

9. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

10. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Зицик С. Г. Публічне право і нормотворчість: конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Публічне управління та адміністрування молодіжної політики» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спец. D4 Публічне управління та адміністрування денної та заоч. форм навч. Луцьк: ЛНТУ, 2026 172 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3376

2. Зицик С. Г. Публічне право і нормотворчість: метод. вказівки до семінарських занять та виконання самостійних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Публічне управління та адміністрування молодіжної політики» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спец. D4 Публічне управління та адміністрування денної та заоч. форм навч. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 38 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3377

Праці інших авторів:

3. Виконавче провадження: теорія та практика / С. Кравцов, І. Ізарова, О. І. Угриновська, М. Піняшко // "Право". Харків. – 2021. – 672 с.

4. Медичне право / Н. М. Квіт, С. Б. Булеца, М. В. Менджул // ТОВ «РІК-У». Ужгород. – 2021. – 720 с.

5. Цивільне процесуальне право України : підручник. Вид.2, переробл. та допов.: у 2 т./ за заг.ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка // Алерта. Київ. 2021.

6. Кримінальний процес України : Академічний курс : у 3 т. Т.1: Загальна частина / В. Т. Нор, Н. Р. Бобечко, М. В. Багрій, В. П. Бойко, А. Б. Войнарович, О. М. Калужна, М. Р. Мазур, А. А. Павлишин, Х. Р. Слюсарчук, М. І. Шевчук, В. В. Луцик, А. Г. Маланюк // ЛНУ ім. Івана Франка. Львів. 2021.

7. Богуцький П.П. Право національної безпеки та військове право: сучасні виклики: навчаль-ний посібник. Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права НАПрН України. Київ; Одеса: Фенікс, 2023. 252 с.

8. Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєн-ного стану: монографія / редкол.: В.А. Журавель (співголова), Н.С. Кузнєцова (співголова), О.М. Бандурка та ін.. Нац. акад. прав. наук України. Харків: Право, 2023. 902 с.

9. Макфейт Шон Нові правила війни. Перемога в епоху тривалого хаосу. К.: Наш Формат. 2023. 256 с.

ІІ. Наукові праці

Праці інших авторів:

10. Пилипчук В.Г., Богуцький П.П., Доронін І. М. Теоретичні основи та пріоритети розвитку права національної безпеки. Вісник Національної академії правових наук України. 2021. Т. 28, № 2. С. 66–75.

11. Котляренко О.П., Чухрай І.Ю, Остапенко А.І. Концептуальні питання кодифікації законодавства у сфері оборони України. Юридичний електронний журнал. 2023. № 7. С. 40–44. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2023/7.pdf

12. Богуцький П.П. Публічне адміністрування у сфері оборони України: телеологія воєнної безпеки. Право України. 2024. № 8. С. 71–82.

13. Залужний В.Ф., Шаптала С.О., Кримець Л.В., Пашинський В.Й. Концептуальні засади формування перспективної системи дисциплінарної відповідальності військовослужбов-ців Збройних Сил України в контексті євроатлантичної інтеграції. Наука і оборона. 2023. № 1. С. 3–9.

14. Богуцький П.П. Воєнна політика і система військової юстиції: синергія воєнної безпеки. Наука і оборона. 2022. № 1. С. 10–15.

15. Прохоренко М.М., Тимошенко А.В. Особливості адміністративноправового забезпечення правового режиму воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 8. С. 300–303.

16. Коваль В.П. Адміністративно-правовий статус військовослужбовців в Україні в умовах правового режиму воєнного стану: дис. … д-ра філос.: 081 – Право; Харківській національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків, 2021. 225 с.

17. Ступак Д.Б., Пашинський В.Й. Система законодавства з регулювання адміністративно-правового режиму воєнного стану. Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. Серія: “Юридичні науки”. 2023. № 9.

18. Пастух І.Д., Корж-Ікаєва Т.Г. Адміністративно-правовий режим воєнного стану: зміст та зарубіжний досвід правового регулювання. Правова позиція. 2023. № 2 (39). С. 98–102.

19. Наньєва М.І. Соціальний захист військовослужбовців: актуальні питання сьогодення. Академічні візії. 2025. № 4. URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1931

20. Буханевич О.М., Мерник А.М., Петришин О.О. Підходи до розуміння категорії —особливі правові режими. Вісник НАПрНУ. 2021. № 1. URL: http://visnyk.kh.ua/uk/article/pidkhodi-do-rozuminnya-kategoriyi-osobliviprayovi-rezhimi.

21. Правове регулювання службової та бойової діяльності сектору безпеки та оборони України в кризових ситуаціях. С.В.Белай та ін. Вісник Національної академії правових наук України. Редкол.: О. Петришин та ін. Харків, 2021. Т. 28. № 2. С. 76–86

22. Тимошенко А.В., Котляренко О.П. Правовий режим воєнного стану: основні аспекти та його вплив на права і свободи громадян. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 10. С. 442–445.

23. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-ІП. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text.

24. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: http://zakon3.rada.gov.ua4aws/show/389-19.

25. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#n280.

26. Про затвердження Указу Президента України —Про введення воєнного стану в Україні‖: Закон України від 26.11.2018 № 2630-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2630-19#n5.

27. Про Збройні Сили України: Закон України від 6.12.1991 № 1934-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст. 108.

28. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07. 2021 № 1702-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#doc_info.

29. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#doc_info.

30. Про затвердження Порядку залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2011 № 753.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/753-2011- %D0%BF#doc_info.

III. Інформаційні ресурси

31. http://www.rada.gov.ua
32. https://www.kmu.gov.ua
33. https://www.president.gov.ua
34. https://court.gov.ua/